

De suggesties

Sinds 2003 geven wij in het Jaarverslag de suggesties weer waarop de pensioendiensten positief gereageerd hebben. Zij hebben tot doel de administratieve procedures te verbeteren of aan te passen.

Ook de suggesties die aanleiding gaven tot een wetgevend initiatief worden in deze lijst vermeld.

Voor sommige suggesties vindt de lezer de context terug in de uitgebreide dossierbespreking in het Jaarverslag naar welk wij refereren. Andere suggesties zijn gedaan naar aanleiding van de klachtenbehandeling van dossiers die niet in een Jaarverslag ter sprake zijn gebracht maar die toch het vermelden waard zijn. Zij tonen hoe soms eenvoudige tussenkomsten de kwaliteit van de dienst(verlening) kunnen verbeteren.

De betaaldiensten van de FPD

In het Jaarverslag 2008 drukte het College de hoop uit dat een gelijkaardige vooruitgang als deze op het vlak van de ambtshalve toekenning van de rechten tussen 1999 en 2009 gerealiseerd werd, zal geboekt worden op het vlak van de betalingen, meer bepaald inzake de berekening van de verschillende inhoudingen.

Het stelde: “Als men zich in de plaats van de gepensioneerde stelt verwacht hij een correcte en tijdige betaling die simultaan rekening houdt met alle elementen.”

De vraag die zich toen stelde was of in de (nabije) toekomst een dagelijkse aanpassing van de gegevens van het pensioenkadaster tot de mogelijkheden zou behoren of nog of een vereenvoudiging in de betaling van de pensioenen kan overwogen worden?

De wet van 11 juli 2018 betreffende de betaling van de pensioenen, toelagen en renten van de overheidssector realiseert de unieke betaling. De invoering van het principe van de unieke betaling zorgt er nu voor dat elke gepensioneerde op eenzelfde datum alle pensioenen zal ontvangen die de Federale Pensioendienst verschuldigd is. Dus: één enkele betaaldatum en één enkele betaalwijze per titularis. Dit betekent dat inzake de inhoudingen op het pensioen meteen rekening zal gehouden worden met alle bij de FPD beschikbare pensioenbedragen. (JV 2008, p. 110)

De bovengenoemde wet komt ook tegemoet aan verschillende suggesties en voorstellen die het College over de jaren heen heeft gedaan inzake de betaling van de ambtenarenpensioenen. Wij geven hieronder meer gedetailleerde uitleg.

FPD ambtenaren betaling 1

Door een wijziging in de wetgeving moeten de gepensioneerde werknemers en zelfstandigen sedert 1 april 2004 geen verbintenisformulier¹ meer ondertekenen.

In de openbare sector gold deze verplichting tot het ondertekenen van het verbintenisformulier nog wel.

Artikel 5 van de wet van 11 juli 2018 betreffende de betaling van de pensioenen, toelagen en renten van de overheidssector verwijst inzake de betaling op een persoonlijke zichtrekening naar de modaliteiten betreffende het rust- en overlevingspensioen voor werknemers. Het indienen van een verbintenisformulier is dan ook niet langer een wettelijke verplichting. (JV 2004, p. 121)

¹ Door dit verbintenisformulier ten overstaande van zijn bank te ondertekenen, machtigt de gepensioneerde zijn financiële instelling om, op eenvoudig verzoek, alle onterechte ontvangen bedragen terug te storten aan de pensioendienst. Deze toelating blijft geldig na het overlijden van de betrokkene.

FPD ambtenaren betaling 2

Het koninklijk besluit van 1 februari 1935 inzake de toepassing van het koninklijk besluit nr. 16 van 15 oktober 1934 betreffende de betaling der pensioenen door tussenkomst van de Postcheck- en Girodienst, BS 9 februari 1935, zoals gewijzigd bij het koninklijk besluit van 9 juli 1986, BS 5 augustus 1986 en het koninklijk besluit van 19 mei 1993, BS 12 juni 1993 stelt dat de ambtenaar die zijn pensioen wenst te ontvangen op een buitenlandse rekening maandelijks een levensbewijs moet indienen.

Ook op dit vlak wijzigt de wet van 11 juli 2018 de modaliteiten. Gelet op het feit dat inzake betaling op een zichtrekening verwezen wordt naar de regeling voor werknemers dient de ambtenaar niet langer maandelijks een levensbewijs in te dienen. Een jaarlijks levensbewijs volstaat (modaliteiten artikel 7 § 1 van het koninklijk besluit van 13 augustus 2011 betreffende de betaling van de door de Federale Pensioendienst betaalde uitkeringen. (JV 2015, p. 62 en andere)

FPD ambtenaren betaling 3

Door het wegvallen van de verplichting om maandelijks een levensbewijs te moeten indienen zal ook het pensioen dat op een buitenlandse rekening betaald wordt, voortaan tijdig, dit is in de loop van de maand, betaald worden.

Voordien gebeurde de betaling op een buitenlandse rekening via de Rekenplichtige die de betaling pas uitvoerde nadat hij het levensbewijs ontvangen had. Gelet op het feit dat dit levensbewijs pas gedaateerd mocht worden op de dag waarop de normale betaling voorzien was, werd de betaalopdracht pas op de laatste werkdag van de maand gegeven en was het gebruikelijk dat het pensioen bijgevolg ten vroegste in het begin van de volgende maand beschikbaar voor de gepensioneerde.

FPD ambtenaren betaling 4

Het na vervallen termijn betaalde ambtenarenpensioen van de maand december werd in toepassing van artikel 60 van de wet van 7 november 1987 pas betaald op de eerste werkdag van de maand januari van het volgende jaar.

De Ombudsdienst Pensioenen ontving hierover jaarlijks klachten van personen die hiermee niet konden instemmen.

Artikel 4 van de wet van 11 juli 2018 betreffende de betaling van de pensioenen, toelagen en renten van de overheidssector stelt dat de periodieke pensioenen betaalbaar zijn per maand waarbij elk maandbedrag in de loop van de maand waarop het betrekking heeft vereffend wordt.

Vanaf de betaling van de maand december 2018 zal het pensioen van de maand december in de lopende maand worden uitbetaald, net als de andere maandbedragen die telkens in de lopende maand worden betaald. (JV 2015, p. 62)

De RSZ

RSZ 1

In het kader van het onderzoek van de in 2017 ontvangen klachten betreffende de vertraging bij de RSZ in de afhandeling van de pensioendossiers stelde de Ombudsman de vraag naar de spontane toekenning van intresten.

Hij merkte daarbij op dat bij de toetsing van het handvest van de sociaal verzekerde aan de administratieve praktijk van de RSZ waarbij de pensioenaanvraag ten vroegste drie maanden voor de ingangsdatum mag worden ingediend, stelde zich een structureel probleem, met name dat er pas intresten kunnen toegekend worden vanaf 4 maanden na de aanvraag.²

Hierdoor zouden er ten vroegste intresten kunnen betaald worden vanaf de tweede maand van het pensioen en is enige compensatie voor de laattijdig uitbetaalde eerste maand nooit mogelijk.

2 Artikel 10 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde stelt dat de instelling van de Sociale Zekerheid binnen de vier maanden na de ontvangst van het verzoek of na het feit dat aanleiding geeft tot het ambtshalve onderzoek beslist. Artikel 12 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde stelt dat de prestaties worden uitgekeerd uiterlijk 4 maanden na de kennisgeving van de beslissing en ten vroegste vanaf de datum waarop de uitbetalingsvoorwaarden vervuld zijn. Artikel 20 van het Handvest van de Sociaal Verzekerde op zijn beurt stelt dat voor sociale prestaties "van rechtswege" intresten verschuldigd zijn vanaf hun opeisbaarheid en ten vroegste vanaf de datum voortvloeiend uit artikel 12. Indien de beslissing tot toekenning genomen werd met een vertraging die te wijten is aan (een instelling) van sociale zekerheid is de intrest evenwel verschuldigd vanaf het verstrijken van de in artikel 10 bedoelde termijn.

In antwoord op een Parlementaire vraag³ deelde de Minister van Pensioenen mee dat vanaf 1 mei 2018 de termijn om een pensioenaanvraag in te dienen verlengd wordt van drie maanden naar vier maanden voor de ingangsdatum van het pensioen.

RSZ 2

Nog in het kader van de vertragingen opgelopen door de RSZ bij de behandeling van de dossiers in 2017 wordt gevolg gegeven aan de suggestie van de Ombudsman om spontaan intresten toe te kennen.

In het antwoord op dezelfde Parlementaire vraag⁴ stelt de Minister van Pensioenen dat voor de pensioenaanvragen ingediend vanaf 1 mei 2018 de RSZ bij vertraging in de betaling van het pensioen zal overgaan tot de ambtshalve betaling van intresten (in het kader van het Handvest van de sociaal verzekerde).

3-4 Kamer van Volksvertegenwoordigers, 5de zitting van de 54ste zittingsperiode, Commissie voor de sociale zaken, CRIV 54 COM 932, 20 juni 2018, vraag van mevrouw Sonja Becq, p. 32-33